

SINTEZA RECOMANDĂRILOR

la proiectul de hotărâre al Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației privind identificarea și analiza detaliată a pieței accesului cu ridicata în bandă largă și desemnarea S.A.,„Moldtelecom” cu putere semnificativă pe această piață

Perioada de consultare a proiectului de hotărâre al Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI) privind desemnarea S.A.,„Moldtelecom” cu putere semnificativă pe piața accesului cu ridicata în bandă largă precum și a proiectului de identificare și analiză detaliată a pieței date, publicate pe pagina de Internet a ANRCETI la data de 17 decembrie 2012, a expirat la data de 24 decembrie 2012.

Proiectul supus consultării publice a cuprins următorul set de documente:

- Proiectul de hotărâre al Consiliului de Administrație al ANRCETI privind desemnarea S.A. „Moldtelecom” cu putere semnificativă pe piața accesului cu ridicata în bandă largă;
- Proiectul de identificare și analiză detaliată a pieței accesului cu ridicata în bandă largă; În adresa Agenției au parvenit comentarii și recomandări din partea S.A.,„Moldtelecom”.

I. Comentariile și propunerile S.A.,„Moldtelecom”

la identificarea și analiza detaliată a pieței accesului cu ridicata în bandă largă

Comentariile S.A.,„Moldtelecom”:

1. Lipsiște explicația de la Nota de la subsolul paginii 6

ANRCETI: Se acceptă

ANRCETI a inclus explicația la Nota 5, care are următorul text: *Aceasta este piața 5 în Recomandarea UE 2007, 2007/879/EC.*

Comentariile S.A.,„Moldtelecom”:

2. Este necesar de dat o definiție a serviciilor de comunicații electronice în bandă largă. Ținând cont de definirea acestui serviciu în țările comunității europene, propunem acceptarea următoarei definiții: „serviciile de comunicații electronice în bandă largă sunt serviciile de comunicații electronice destinate publicului care constau în transportul semnalelor la o capacitate de cel puțin 128kbps”.

ANRCETI: Nu se acceptă

ANRCETI notează că nu există o noțiune comun acceptată la nivel internațional pentru serviciile de acces în bandă largă, mai ales cu referire la viteza de jos a accesului. Istoric noțiunea de acces în bandă largă a apărut urmare a dezvoltării serviciilor de după accesul comutat prin Dial-Up, iar *banda largă* definea vitezele care le depășesc pe cele ale accesului comutat. Având în vedere că Dial-Up prin ISDN era posibil la viteze de până la 128 Kbps (2 canale digitale a câte 64 Kbps), banda largă viza toate acele viteze care o depășesc pe aceasta. Totuși, întrebarea privind definirea nivelului de jos al vitezei pentru noțiunea de acces în bandă

largă a fost actuală acum 10-6 ani, când avea loc tranziția de la Dial-Up, iar vitezele de acces¹ erau încă relativ joase și apropiate de domeniul de jos al conceptului de bandă largă. Odată cu avansarea acestor substanțial peste viteza maximă a Dial-Up și acceptând că o involuție a vitezelor de acces este imposibilă, noțiunea de bandă largă devine axiomatică, iar discuțiile despre marginea de jos ale accesului în bandă largă sunt lipsite de sens practic. ANRCETI acceptă că astfel de discuții despre viteze minime de acces sunt potrivite doar în cadrul unor discuții și documente legate de politici privind calitatea minimală necesară a accesului la Internet pentru a asigura utilizatorii cu posibilitatea de a beneficia de servicii moderne² ale Internet-ului.

Comentariile S.A., Moldtelecom”:

3. În 2010 ca punct de plecare în procesul de delimitare a pieței relevante a produsului au fost serviciile de acces la Internet în bandă largă la puncte fixe. Potrivit datelor din rapoartele statistice publicate de ANRCETI, constatăm că serviciile de acces la Internet în bandă largă la puncte mobile, în special a celor de mare viteză, care presupun conectarea prin intermediul unui card de date/USB, s-au dezvoltat în ultimii ani tot mai accentuat și au un impact asupra pieței serviciilor de acces la Internet în bandă largă la puncte fixe. Evoluția numărului de abonați în bandă largă în funcție de punctul de acces (mii), conform datelor publicate de ANRCETI, este prezentată mai jos:

Specificații	tr. III/2010	tr.III/2012	Ritm creștere
1. Nr. abonați acces la Internet la puncte fixe	156,4	207,2	132,48%
2. Nr. abonați acces la Internet la puncte mobile	105,9	167,6	158,26%

Considerăm că dezvoltarea rețelelor mobile 3G, și mai cu seamă 4G (LTE) – prin intermediul cărora se furnizează servicii în bandă largă la viteze care concurează în mod real cu vitezele furnizate de rețelele de acces ADSL, și acestea vor înlocui efectiv serviciile furnizate la puncte fixe, au transformat serviciile furnizate la puncte mobile, dintr-un complement al serviciului la puncte fixe într-un concurent real al acestuia, atât din punct de vedere al vitezei, cât și al funcționalității. Existența similitudinilor din punct de vedere al funcționalității și tarifelor (tarifele practicate pentru abonamentele lunare) între cele două categorii de servicii (acces la internet la puncte mobile și puncte fixe), precum și modificările substanțiale în structura pieței trebuie să fie avute în vedere la actuala revizuire a pieței.

ANRCETI: Nu se acceptă

Raționamentele ANRCETI în ceea ce privește includerea în piața relevantă a produsului a serviciilor de bandă largă la puncte mobile sunt pe larg descrise în Analiza Pieței 5 capitolul 2.5.2 Lista substituenților produsului focal. ANRCETI a analizat posibilitatea includerii în piața relevantă a produsului a Internetului mobil în bandă largă (pct.3 al capitolului 2.5.2.) și a concluzionat că serviciul de acces în bandă largă la puncte mobile nu reprezintă un substituent

¹ Aici se are în vedere vitezele la nivel de servicii, nu cele la nivel de acces fizic, care se schimbă în funcție de tehnologia accesului.

² Care, la rândul lor, sunt tot mai solicitante de bandă și sunt într-o continuă schimbare spre creșterea vitezei accesului.

efectiv pentru serviciile de Internet în bandă largă prin ADSL, ci mai degrabă un serviciu complementar pentru acestea. Drept substituent efectiv pot fi considerate doar acele servicii, spre care utilizatorii de servicii ADSL ale monopolistului ipotetic ar migra în suficientă măsură pentru a fi efectiv penalizată o potențială creștere mică dar semnificativă și permanentă a prețului la produsul focal. ARCETI a notat că serviciile de acces mobil în bandă largă sunt mai scumpe decât serviciile ADSL în raportul preț/volum de date transmis. De asemenea, există și alte motive tehnice cum, spre exemplu, acoperirea indoor cu rețele mobile, stabilitatea vitezei de acces ș.a. ANRCETI găsește că pe termen lung rețelele mobile, chiar dacă vor fi potrivite utilizării la puncte fixe prin intermediul, spre exemplu, modemelor USB, totuși rețelele mobile vor servi preponderent terminale mobile (smartfoane, tablete, etc), alte terminale cu necesități de mobilitate, precum și terminale fixe în zone cu infrastructură fixă deficitară.